

Kollektivtransport i nordiske byer

Markedspotensial og utfordringer framover?

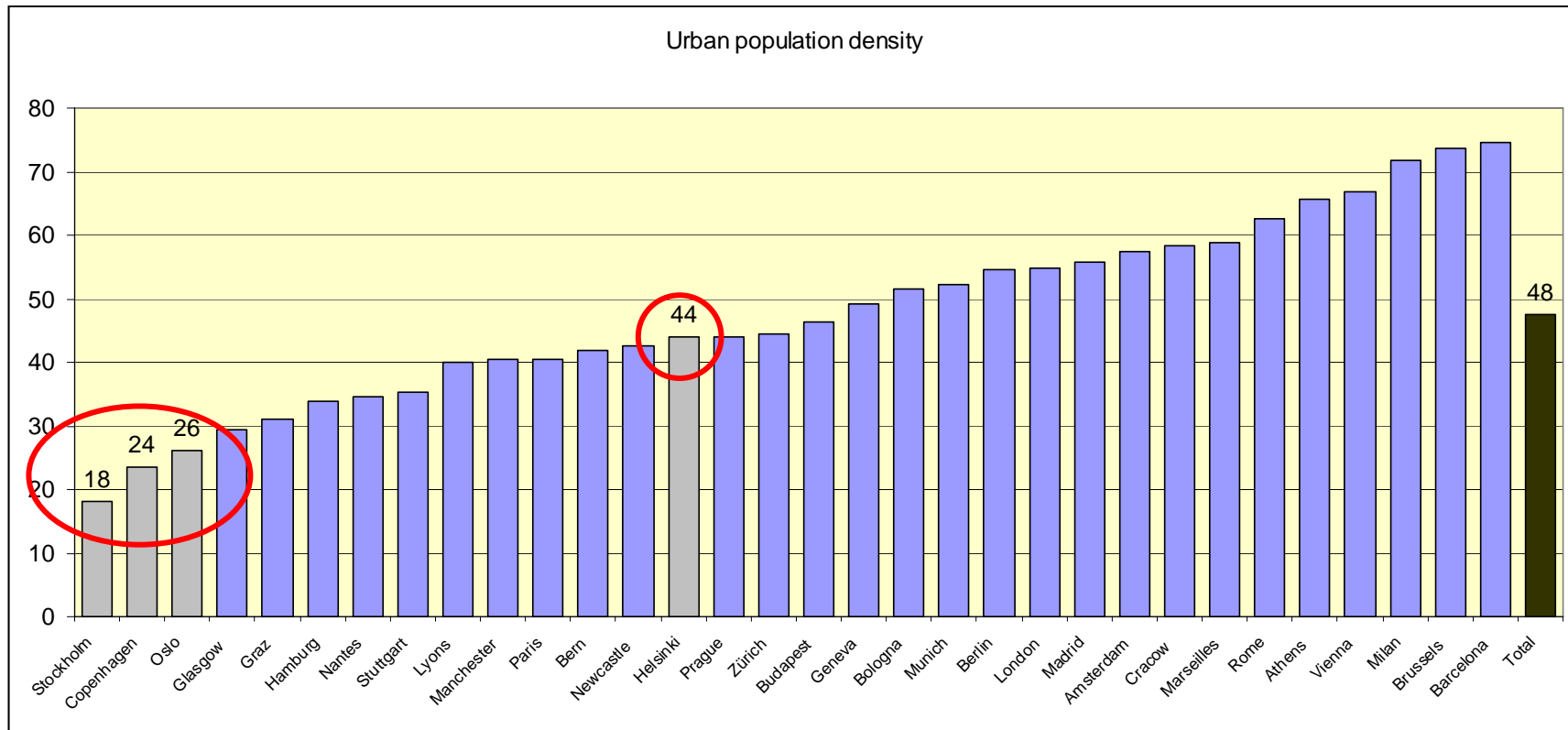
Bård Norheim

Markedspotensialet for kollektivtransport i Norden

- Sammenlikner nordiske og europeiske byer:
 - Bystruktur
 - Rammebetingelser for bilbruk
 - Kvaliteten på kollektivtilbudet
- Hva påvirker etterspørselen etter bil og kollektivtransport i disse byene?

Verdensmetropoler og grisgrendte strøk

Spredt bosetting i nordiske byer

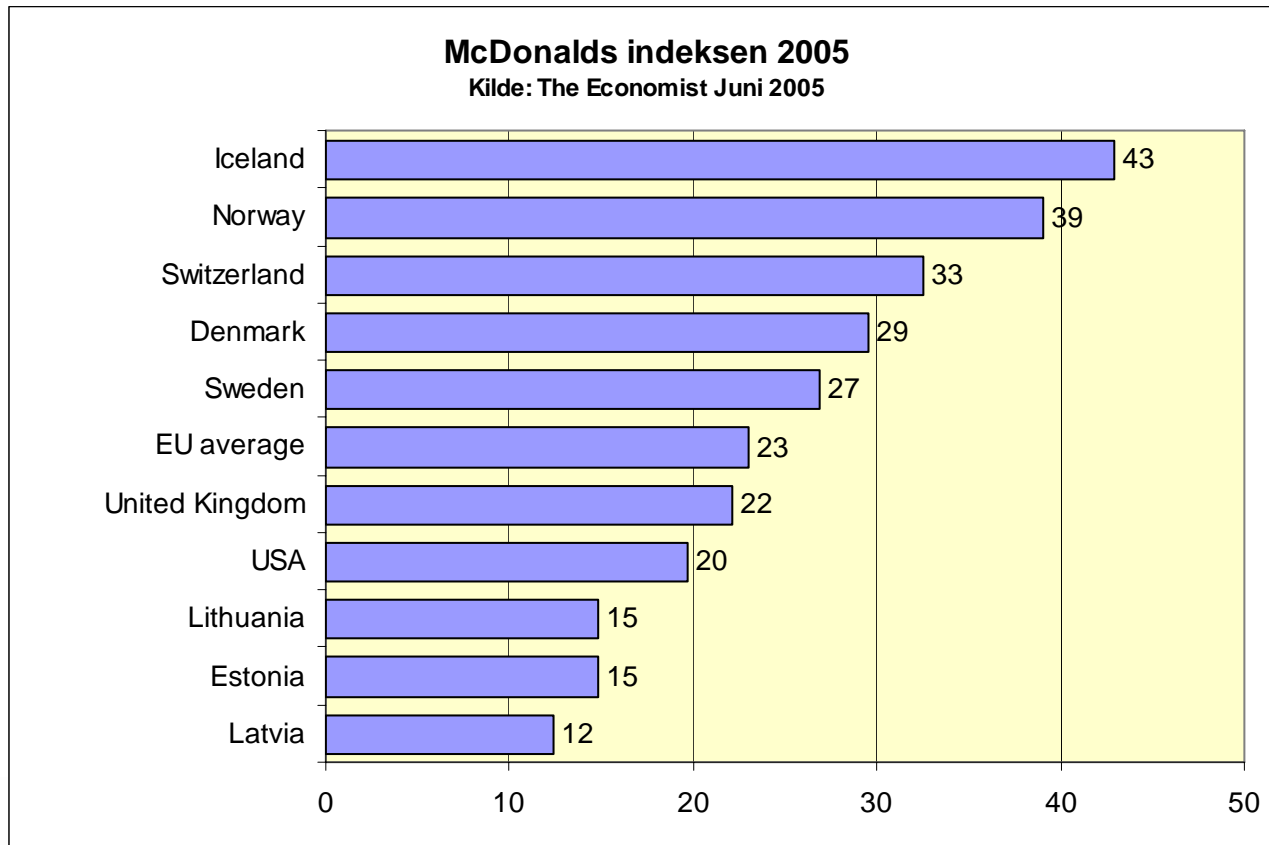
Hva betyr økt befolkningstetthet for bruk av bil og kollektivtransport?

- 2x høyere tetthet i europeiske byer:
 - 13 % færre bilturer
 - 31 % flere kollektivturer
 - 9 % færre motoriserte turer

”Kollektivtransporten er alltid
billig i Hellas!”

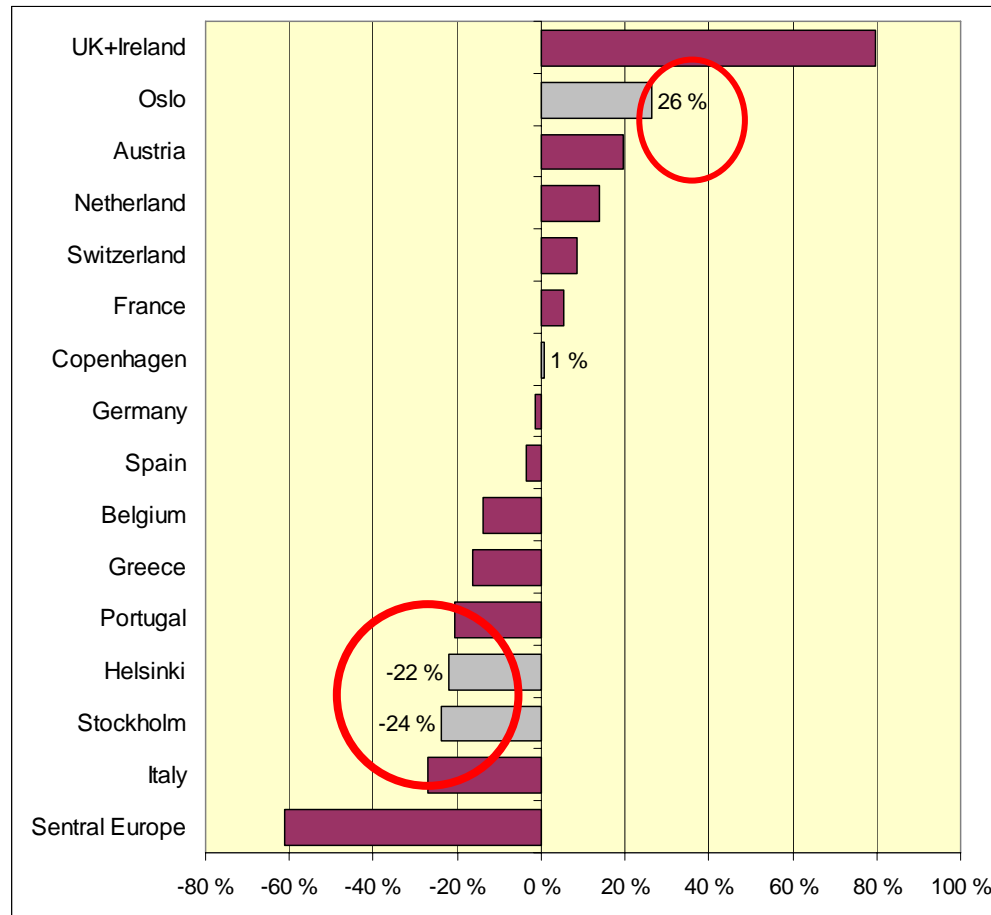
McDonalds indeksen

Norske 2005-kr

Relativt takstnivå 2001

Prosent avvik fra snittet i Europa

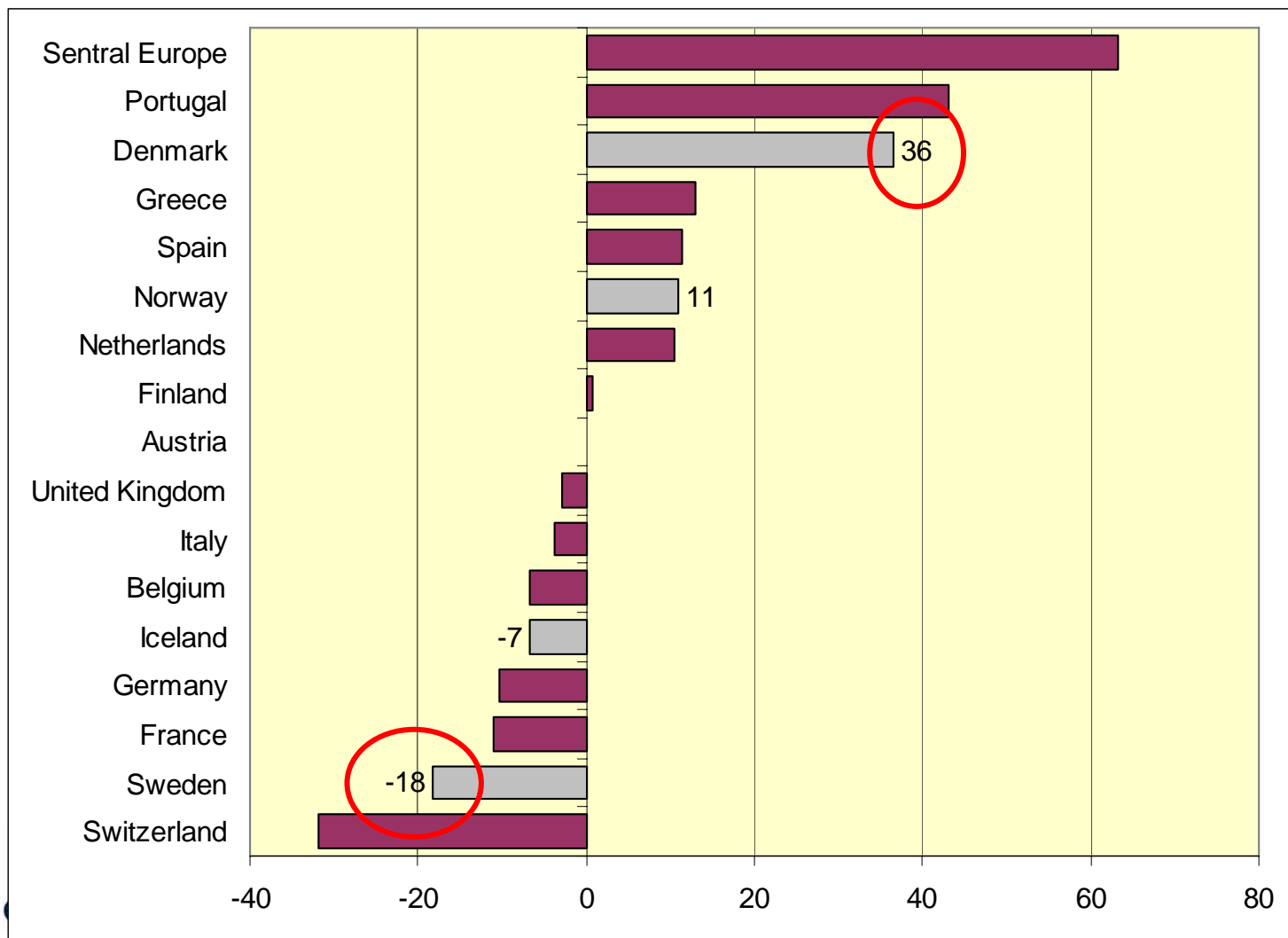

Faktorer som påvirker bilhold

- 10 prosent høyere inntektsnivå gir ca 3 prosent flere biler
- 10 prosent høyere prisnivå på biler gir ca 2 prosent færre biler
- 10 prosent flere parkeringsplasser i sentrum gir ca 0,6 prosent flere biler
- Bilholdet har økt med ca 7 prosent i perioden 1995-2001

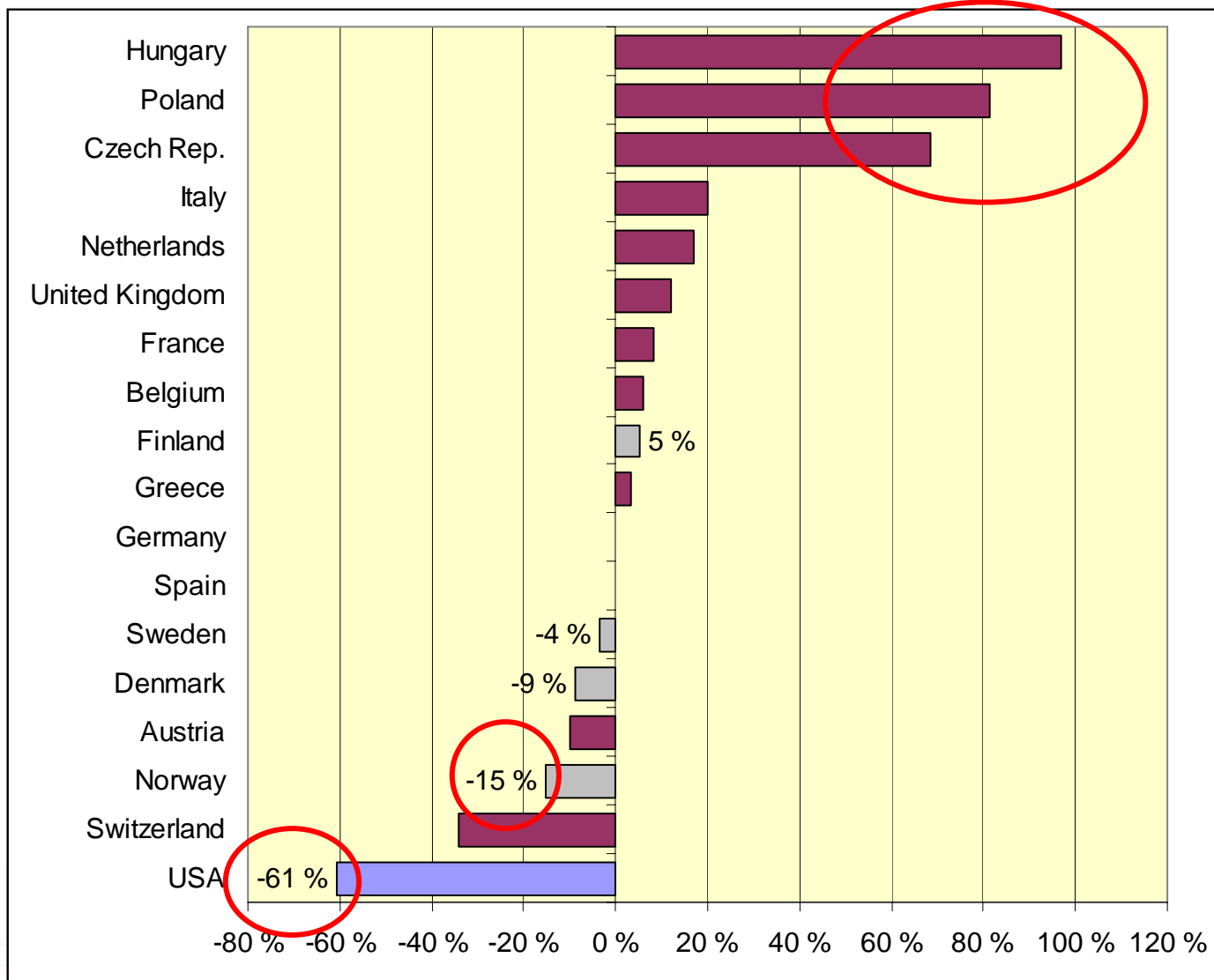
Relative bilpriser (2004)

Prosent avvik fra snittet i Europa

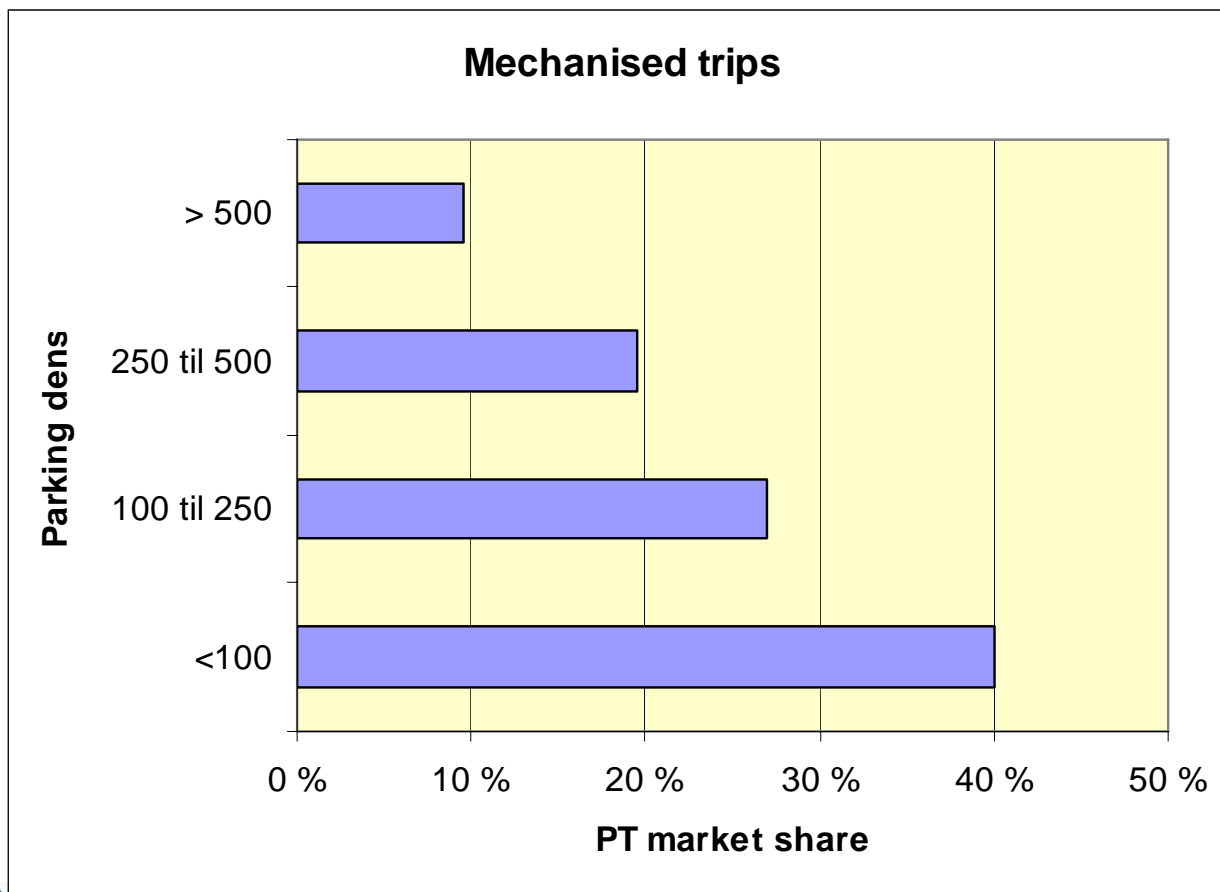

Relative bensinpriser 2001

Prosent avvik fra snittet i Europa

Parkeringstetthet og kollektivandel

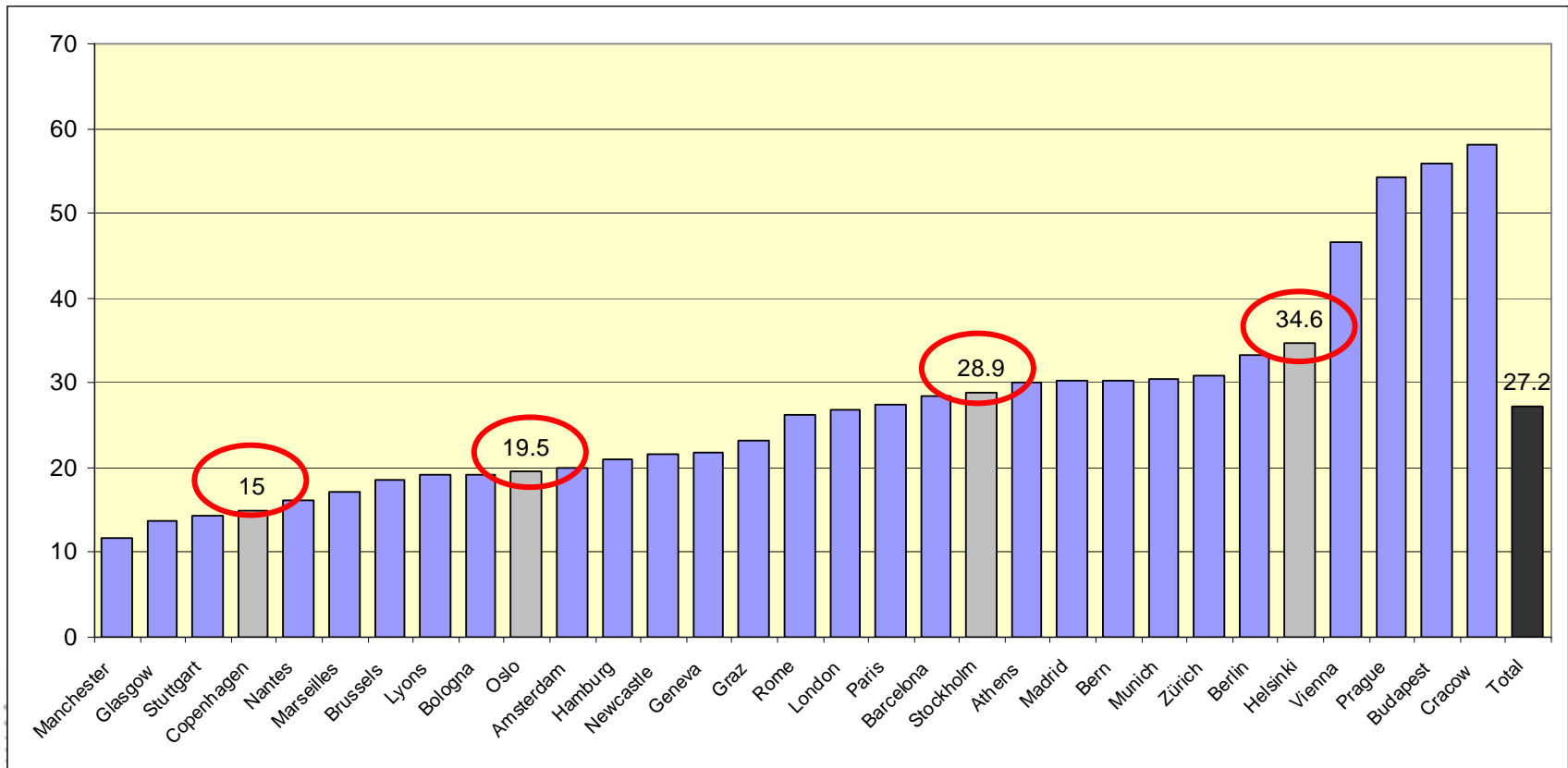
Effekten av økonomisk vekst

- Todelt inntektseffekt
 1. Økt total reiseaktivitet
 - Flere bil og kollektivturer
 - Lavere *kollektivandel*
 2. Økt biltetthet
 - Økt bilbruk
 - *Men påvirker ikke kollektivbruken i byområdene!*

Hva betyr rammebetingelsene i byområdene for kollektivandelen?

Kollektivandel

Mekaniserte reiser 2001

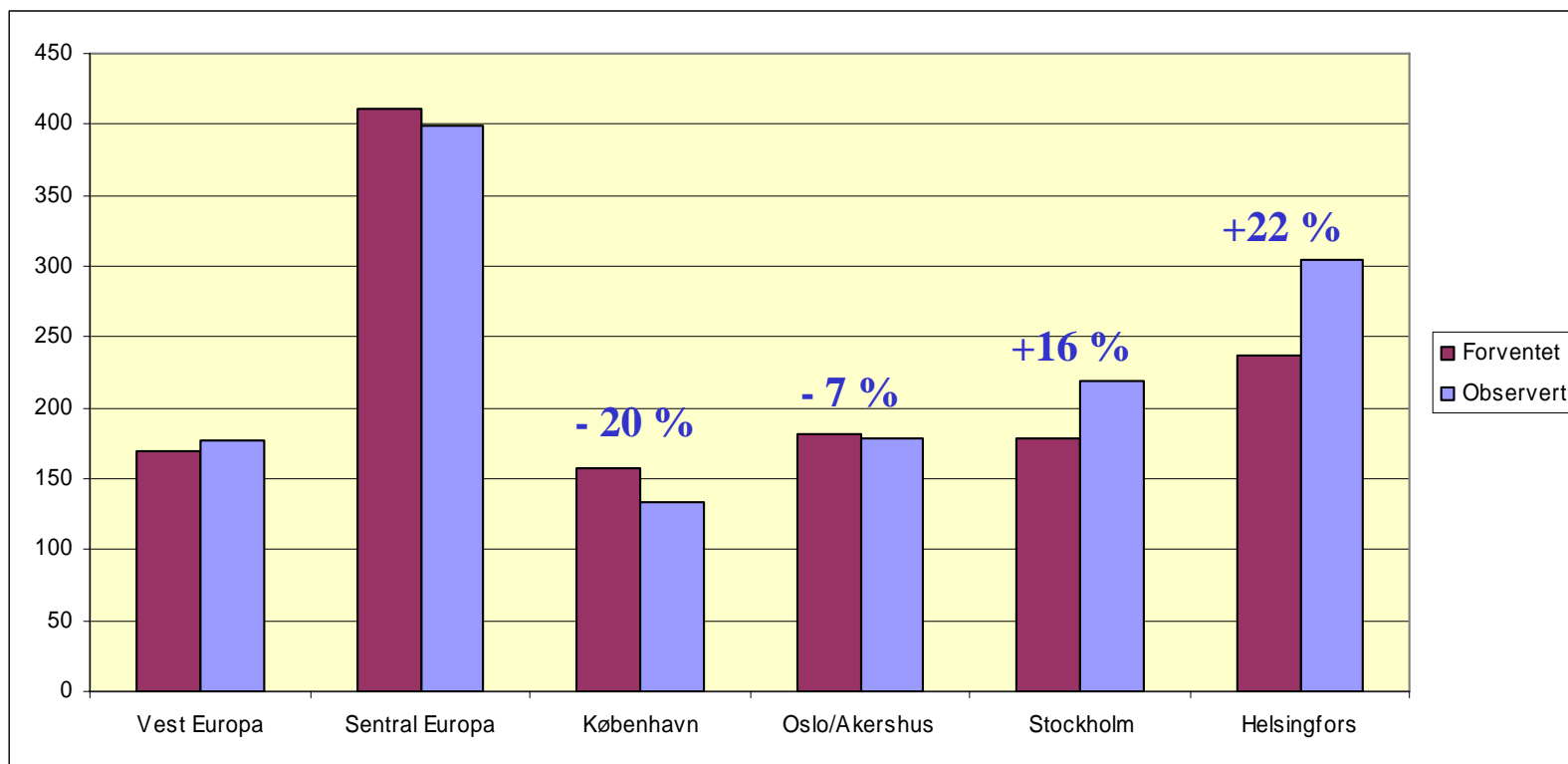
Bedre kollektivtilbud gir redusert bilbruk

- 10 prosent lavere takster:
 - 3,1 % flere kollektivturer
 - 2,3 % færre bilturer
- 10 prosent økt ruteproduksjon
 - 4,1 % flere kollektivturer
 - 1,1 % færre bilturer

Effekten av ”like” rammebetingelser – Case Oslo

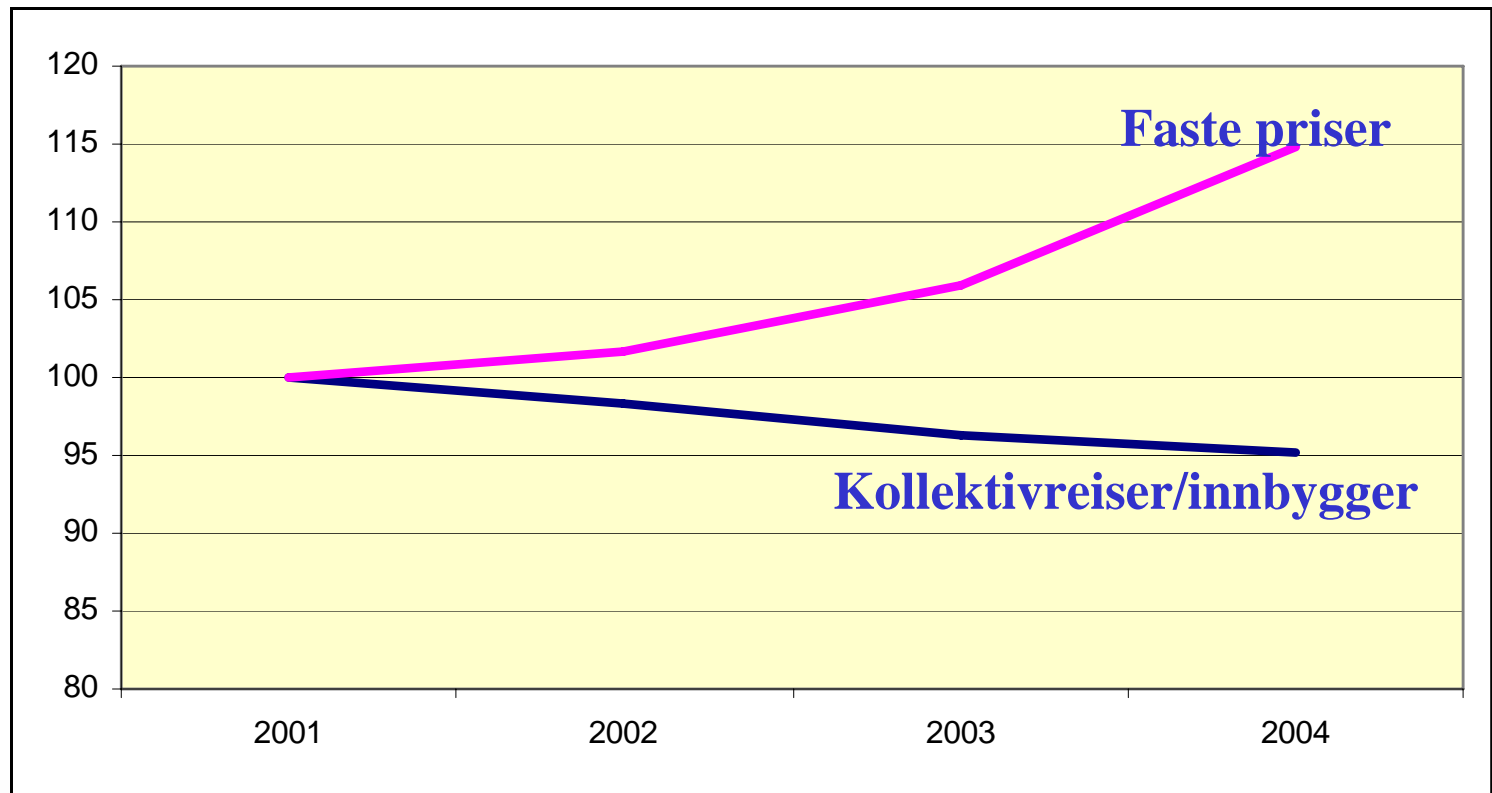
	Kollektivt
Kollektivtilbud	21.5 %
Bystruktur	-0.6 %
Rammebetingelser for bil	-7.0 %
Sum	13.8 %
Estimert reisefrekvens	360

Forventet og observert antall kollektivreiser/innbygger

Utviklingen etter 2001.....

Takstene har økt med 15 prosent i Norden 2001=100

Videre utviklingstrekk?

- Økonomisk vekst?
- Byspredning eller sentralisert utvikling?
- Parkeringstetthet og kostnader ved bilbruk?
- Finansielle rammebetingelser og langsiktig planlegging?

Takk for oppmerksomheten!

For mer informasjon:

bard.norheim@urbanet.no

Millenium Cities database:

www.uitp.com/publications/MCD2/